

Kitajska prestolnica ogrožena - Negotov izid konference

Iz kitajske prestolnice Nankinga započelo prebivalstvo splošen pobeg proti zapadu. — Uspešno prodiranje japonskih čet ogroža mesto. — Celotna vlada se bodo umaknili, dočim ostane na svojem mestu vrhovni poveljnik Čiang Kai-šek.

Šanghaj, Kitajska. — Iz mesta Nanking, ki je sedež kitajske vlade, se je te dni pričel splošen pobeg. Japonska armada namreč po zavzetju Šanghaja tako uspešno pritiska na kitajsko fronto, da se pričakuje, da je ne bo mogoče ustaviti, predno ne doseže prestolice. Ljudstvo je tamkaj prevzel strah, da utegnejo Japonci enako brezobzirno obstrjeljati Nanking, kakor so strjeljali Šanghaj, in tako se skuša vsakdo, ki mu je mogoče, pravočasno rešiti.

Kako resen je položaj, se razvidi že iz tega, ker se celo člani kitajske vlade pripravljajo, da zapuste mesto. Predsednik Lin Sen se bo umaknil v mesto Čungking, Sečuan provinca, ki leži daleč v notranjščini dežele, finančni ministar Kung pa odpotuje v francosko koncesijo v mesto Hankov. Nasprotno pa bo ostal v Nankingu kitajski diktator Čiang Kai-šek, ki je načelnik celokupnih obrambnih sil, da organizira nov odpor proti Japoncem.

Iz Nankinga se izseljuje na tisoče in tisoče civilistov, po večini peš, in s seboj nosijo le najbolj nuje potrebščine. Enako se pripravljajo na odhod tudi tujezemska poslaništva. Večina ima za cilj mesto Hankov.

Kakor se je neki višji japonski častnik izrazil tukaj, bo Kitajcem mogoče rešiti Nanking le s tem, da opuste svoj odpor in se podajo. Ker pa tega ni pričakovati, kajti Kitajci se bore z neverjetno vztrajnostjo, bo prestolico zadržala enaka usoda kakor Šanghaj. Japonci trdijo, da je do slednjega padlo kitajskih vojakov že okrog 750.000.

Točasno se bje najhujša bitka v bližini mesta Sučov, zapadno od Šanghaja. Ob tem mestu imajo Kitajci močno utrjene pozicije in na te se še zanašajo, da bodo v njih ustavili japonsko prodiranje.

UTILITETNE DRUŽBE SE BOJE ZA DOBIČEK
Chattanooga, Tenn. — 18 utilitetnih družb je vložilo pred tukajšnjim federalnim sodiščem ponovno obtožbo proti vladni Tennessee Valley administraciji zato, ker ta prodaja elektriko prebivalstvu po nižji ceni, kakor pa te družbe. V tožbi je navedeno, da je to proti ustavi, ko vlada prodaja elektriko. Svoječasno se je že vrhovno sodišče bavilo z nekim podobnim slučajem in je tedaj odločilo v prid vladi, češ, da ta elektrika ni glavni, marveč postranski proizvod omenjene administracije, in se tako ustava ne krši. Družbe pa so zdaj še enkrat poizkusile, da bi zavile vrati tej "radikalni" ustanovi, ki tvori tako nevarnost njihovim dobičkom.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

VPRAŠANJE DAVKOV

Industrijalci skušajo pridobiti kongresnike.

Washington, D. C. — Voditelji ameriške industrije in velebiznesa skušajo pridobiti kongresnike k temu, da prezoro željo predsednika, ki jo je izrazil v svoji poslanici, namreč, da bi se ukrenila pomoč za delavstvo in za farmarje, in da naj najprej delujejo na to, da se pomaga biznesu. Gre jim predvsem, da se prekliče davek na nerazdeljene dobičke korporacij, ki je bil sprejet zadnje leto, in trdijo, da je v glavnem ta davek kriv za sedanji padec v trgovini. Nekateri kongresniki, zlasti republikanski, pa tudi številni demokrati, v resnici uslužno delujejo, da ustrežejo magnatom.

PRIDOBITEV ŠPANSKE VLADE

Madrid, Španija. — Španske vladne čete so zadnji ponedeljek dosegle malo zmago, ko so na jugozapadni strani mesta vzele nacionalistom neki hrib ob cesti, ki vodi v Toledo. Obenem pa se poročilo, da zbirajo nacionalisti močne čete tujezemskih legij in Italijanov na skrajnem jugu, pripravljajoč se za napad na mesto Almeria. Enako zbiranje čet pa se vrši tudi na severovzhodu na aragonski fronti.

POLICIJA BO POMAGALA FORDU

Kansas City, Mo. — Fordova družba je milostno privolila v to, da bo ponovno otvorila obrat v tukajšnji svoji tovarni, katero je zaprla pred dvema mesecema zaradi stavke, katera se je tukaj pričela od CIO avtomobilske unije. Mestni načelnik, McElroy, je šel namreč osebno v Detroit, kjer je obljubil, da bo policija varovala stavkokaze, in tako se bo zdaj tovarna otvorila pod prejšnjimi razmerami.

SKRAJNO VARČEVANJE

Berlin, Nemčija. — Vlada je v ponedeljek izdala ukaz, da morajo garaže in druga podobna podjetja skrbno varčevati z oljem. Izrabljeno olje iz avtomobilov in truckov morajo zbirati in oddajati posebnim tovarnam, katere to olje zopet očistijo in predelajo za ponovno uporabo.

ŠE ENA BLACKOVA ZMAGA

Washington, D. C. — Nasprotniki novega sodnika na vrhovnem sodišču, Hugona Blacka, so ponovno pogoreli. Zadnji ponedeljek so zopet skušali vložiti tožbo proti njemu, da ga spravijo s sodišča, toda vrhovno sodišče je tudi zdaj zavrnilo tožbo, enako kot že dvakrat prej.

ZOPET SEDEČA STAVKA

Avtomobilsko delavstvo zasedlo tovarno.

Pontiac, Mich. — Metode sedeče stavke, ki je bila pred več meseci v Ameriki splošno v modi, na katero pa so zagovorniki privatne lastnine bljuvali ogenj in žveplo, se je zopet poslužilo delavstvo v tukajšnji Fisher body avtomobilski tovarni, ki je last General Motors. Okrog 2.500 delavcev je prizadetih od stavke, ki se je začela v ponedeljek zvečer. Delavstvo je tovarno zasedlo in vrata zabarikadiralo. Stavka je izbruhnila zato, ker je družba odpustila 600 delavcev in je odklonila zahtevo, da se delo bolj enakomerno razdeli.

MOŽA PELJALA V BOLNICO IN — SAMA UMRLA

Chicago, Ill. — Med tem, ko se je 60 letni Robert Cairns, 3439 Drummond pl., sprehajal s svojo 55 letno ženo, Jessie, se je, zadet od srčnega napada, onesveščen zgrudil. Neki mimo vozeči avtomobilist je nato vzel oba v bolnico. Med tem pa, ko je žena opazovala zdravnike, ki so skušali moža spraviti k zavesti, je njo zadela srčna kap in je na mestu umrla; mož je nasprotno prišel k zavesti.

POLJSKA ZANIKLA POROČILA O UPORIH

Riga, Latvija. — Poljski vladi so povzročile veliko vznemirjenje vesti, ki so pričele krožiti zadnje dni o nameravanem puču, ki grozi izbruhniti na Poljskem. Istočasno je vlada izdala objavo, da te vesti niso resnične. Vendar pa je predsednik Moscicki imel pred nedavnim pogajanja z voditelji radikalcev in se govori, da je naklonjen temu, da se vrnejo njih stranki razne pravice, ki so ji bile odvzete, ko je maršal Pilsudski postal diktator v letu 1936.

ARMADO BODO REORGANIZIRALI

San Antonio, Tex. — Pričeni s prihodnjim letom, ali v 1939, se bo armada .Zed. držav temeljito reorganizirala, da bo bolj učinkovita. Predvsem je načrtu popolna motorizacija v svrhu hitrejšega premikanja in pa znižanje števila mož v divizijah.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Pred sodišče v Hamburgu je bil zadnji ponedeljek postavljen Arnold Bernstein, načelnik parobrodne družbe istega imena, in štirje direktorji. Vsi so Judje in obdolženi, da so kršili zakone glede tujezemske valute.

Tokio, Japonska. — Neke uradnik zunanega ministertva je zavrnil kot neresnične vesti, da namerava Japonska predložiti Kitajski pogoje za mir. Eden pogojev, se je govorilo, je ta, da se Kitajska priključi japonsko-nemškemu-italijanskemu paktu.

Varšava, Poljska. — Višje sodišče je potrdilo kazni, ki se je meseca julija izrekla nad ameriškim državljanom, Walterjem Milewskim iz Milwaukee, ker je z nekim tovarišem skušal iztihotapati iz države poljski denar.

14 LET SE IZDAJALA ZA MOŠKEGA

Oyster Bay, N. Y. — Pisatelj Jos. H. Sears je imel skozi 14 let nekega slugo, kateri je bil znan pod imenom "Alfred," in ki je bil izmed vse služinčadi najbolj zanesljiv. Zadnje nedelje je ta sluga nenadno zbolel in umrl, predno je prispel zdravnik Zdravniška preiskava je dognala nato presenetljivo odkritje, namreč da je bil "Alfred" — ženska. Nihče zdaj ne ve, kdo je bila ta oseba, ki je skozi vsa leta znala svojo identiteto tako dobro skrivati.

Zavzete, ko je maršal Pilsudski postal diktator v letu 1936.

RAZGOVORI ODLOŽENI

Mednarodna konferenca obsodila Japonsko. — Italija edina glasovala proti. — Prihodnji sestanek v ponedeljek.

Bruselj, Belgija. — Takozvana konferenca deveterih velesil je zadnji ponedeljek sicer prišla do važnega zaključka, ko je obsodila Japonsko kot kršiteljico mednarodnih pogodb, vendar pa vlada popolna negotovost glede tega, kako koraki se bodo napravili, da velesile praktično pokažejo svoje mnenje, namreč, da podvzamejo kazensko postopanje proti tej kršiteljici.

Po sprejetju proglaša, v katerem se je izrazila omenjena obsodba, se je konferenca razšla za teden dni in ponovni sestanek je določen za prihodnji ponedeljek. Tako bodo imele države čas premišljati, kaj so napravile in kaj jim je v naprej napraviti. Govori se, da cela Evropa glede predvsem na Ameriko za nadaljnjo inicijativo. Baj je jih precej razočaralo, ker ni predsednik Roosevelt v svoji poslanici ob otvoritvi zasedanja kongresa ničesar omenil, kako je glede te zadeve stališče ameriške vlade. Nasprotno pa nekateri ameriški krogi zatrjujejo, da njih vlada ne bo snedla svoje besede, pač pa, da je pripravljena sodelovati pri ukrepih proti Japonski, četudi ne bo mogoče pri tem hotela prevzeti vodstva.

Pri glasovanju glede omenjenega proglaša se je 15 držav, Amerika vključena, obsedalo, da so pripravljene, nastopiti proti Japonski; tri države, Švedska, Norveška in Danska, niso glasovale; proti proglašu pa je oddala glas edino Italija, ki je obenem ožigosala konferenco, da ne poravnava konflikta na Daljnem vzhodu, marveč ustvarja le še bolj resne komplikacije.

Iz Jugoslavije

Težka nesreča na železniškem mostu na Jesenicah, raz katerega je padel v vodo železničar Rudolf Jakoš. — Poštena vas na Dolenjskem je dobila vodovod. — Smrtna kosa in drugo iz domovine.

Nesreča delavca

Jesenice, 26. okt. — V nedeljo okrog 21. se je na Jesenicah smrtno ponesrečil 42-letni železničar Rudolf Jakoš z Zidanege mosta, ki je bil na Jesenicah šele nekaj mesecev zaposlen kot vodja premikačev. Jakoš je imel v nedeljo službo do 19. V službi se je v neki družbi v pogovoru in kramljanju zamudil, tako da se je šele okrog 21. ure vračal proti domu na Hrušico, kjer je bil pri gostilničarju Mikoliču na hrani. Na železniškem mostu, ki vodi čez potok Jesenico, pa se je pripetila nesreča, ki zaenkrat še ni popolnoma pojasnjena.

Po eni verziji se je Jakošu pod nogami premaknila ali udrla mostnica, da je padel v narasli potok in se pri padcu tako pobil, da je obležal nezavesten ter je v potoku utonil. Možno je tudi, da je v temi zgrešil pot in zaradi slabo zavarovanega mostu padel v vodo. Čudno je, da je bil na eni nogi bos. Iz tega bi se dalo sklepati, da mu je noga obtičala med tračnicami. Videč, da prihaja večerni vlak z Jesenic, si je čevljev naglo sezul, da je lahko nogo potegnil iz objema tračnic. Ker je moral zbrati vse sile, je možno, da je omahnil preko mostu v vodo.

Voda že teče

Sv. Križ ob Krki, 20. okt. — Poštena vas je naselje z 11 družinami v bližini sloveče vinske gorice Gadove peči v župniji in občini Sv. Križ, pod Gorjanci nasproti Cerkljam ob Krki. Doselej so prebivalci hodili po vodo na oddaljeni in zanemarjeni studenec "Štrlek", globoko doli pod vasjo, in je bilo z donšnjem vodo veliko trpljenja in zamude.

S pomočjo Higienškega zavoda in banovine pa so si vaščani napravili krasen vodovod iz višje ležečega studenca, Maria reber imenovanega, in ga napeljali čez dolino 645 metrov daleč v sredo vasi na dvorišče posestnika Kvaruha, ki se je največ trudil za vodovod. Stalno teče iz cevi močen studenec; za slučaj požara ali druge potrebe pa je napravljen še rezervoar z nad 30 kv. m vode, iz katerega dviga vodo moderno Carnellovo dvigalo ob obojestranskem vrtenju.

V nedeljo, 10. oktobra, je bil vodovod z lepo slovesnostjo blagoslovljen. Ljudstvo je silno veselje in hvaležno banu in Higienškemu zavodu, ki sta mu vodovod omogočila. Pohvale vredna pa je tudi slovesnost vaščanov, ki so skozi štiri mesece pridno delali pri zgradbi vodovoda in z lepo slovo dokazali, da so vredni častnega imena — Poštena vas.

Zlata poroka

Pred kratkim sta slavila zlato poroko ugledna zakonca Janez in Franciška Akerman v Ljutomeru. Zlati ženin jih ima 76, nevesta pa 74 let. Oba sta še zdrava in krepka. G. Akerman je dolga leta izvrševal krojaško obrt.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Bucik, soproga policijskega nadzornika v pokoju. — V celjski bolnici je umrl Franc Arčan, prevzičkar iz Šmiklavza pri Škofji vasi. — V Velenju je umrl Vinko Janežič, rudar.

Konj ga je brcnil

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je konj udaril na cesti 31 letnega hlapca Josipa Pušnika s tako silo v trebuh, da je hlapec obležal nezavesten in so hudo poškodovanega morali spraviti v bolnico.

Žrtev podivjanosti

Delavec Blaž Zupančič iz Koprivne se je vračal neke noči domov. Med potjo je srečal tri nepoznane mlajše fante, ki so bili precej vinjeni. Brez vzroka so ga začeli zmerjati in izzivati. Ker se pa za njihova izzivanja ni zmenil, so ga napadli z noži in palicami ter mu tako prizadejali hude poškodbe. Prebili so mu lobanjo in striji prsni koš. Nazadnje so tako poškodovanega zvezali in ga vrgli v klet posestnika Kolarja Filipa, kjer ga je naslednjega jutra našel lastnik kleti še nezavesten.

Odlikovani gasilci

V Dobrni je bilo pred kratkim odlikovanih 17 gasilcev in sicer štirje z zlato, devet s srebrno in štirje z bronasto medaljo.

Požar

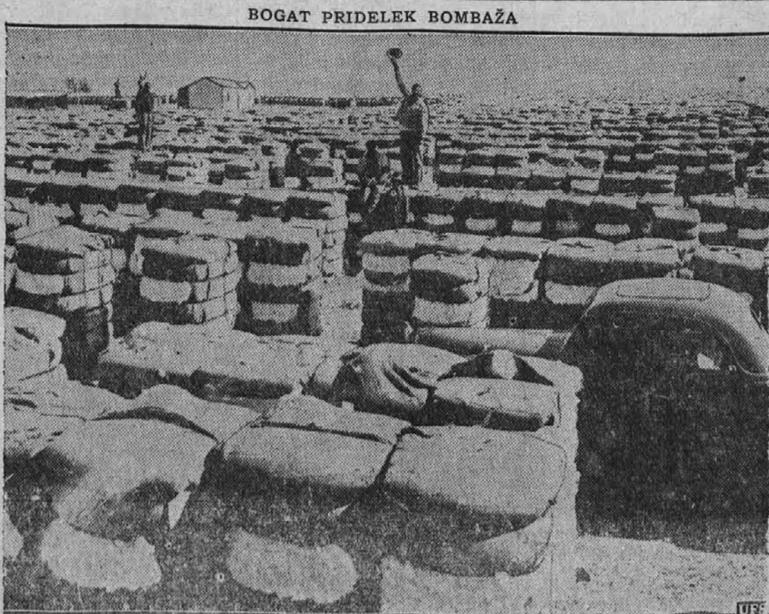
V Marenbergu se je vnelo Kitnerjevo gospodarsko poslopje in zgorelo do tal. Zgorelo je tudi seno, slama in drugi pridelki ter mnogo drv, medtem ko se je gasilec posrečilo da so rešili skladišče hmelja. Zanimivo je da ni bilo v Marenbergu že 12 let nobenega požara.

Nesreča

Ko je delavec Anton Žitko na Skubičevi žagi v Podpeči pri Ljubljani s tovariši prekladal hlode, se je skladownica visoko naloženih hlodov podrla in velik hloed se je zvalil na Žitnika ter ga podrl na tla. Tovariši so mu naglo priškočili na pomoč in ga potegnili izpod hloda, kajti sam si ni mogel pomagati. Težko poškodovanega so morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Gorelo je

Pred kratkim sta zgoreli stiskalnica in gospodarsko poslopje viničarje Hinka Cimermana na Strmeu pri Ljutomeru. Goreti je začelo pozno zvečer in je ogenj najbrže podtaknila zlobna roka. Poleg gorečega poslopja je bila cisterna polna vode, toda gasilci niso mogli vsled prevlekle vročine do nje in so morali vodo od daleč napeljati, zato tudi niso mogli ognja uspešno gasiti.

Kakor objavlja poljedelski departament, se računajo letošnji pridelki bombaža v Zed. državah na 18 in en četrt milijona bal; vsaka bala po 500 funtov. To je največji pridelok v zgodovini Amerike. Pridelovalci pa blaga niso še postavili na trg, da preprečijo padec ceni, in čakajo, da bo cena dosegla 12 centov za funt.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrta leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrta leta	1.75
Posamezna številka	3c

Subscription:	
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ramsay McDonald

Te dni je preminul bivši angleški prvi minister Ramsay Mac Donald, v starosti 71 let. Iz politične arene se je umaknil že pred časom in zadnja leta ni bil trdnega zdravja.

MacDonald je bil vsekakor v političnem življenju Anglije pomenljiva osebnost. Rodom Škot, ki je začel kot navadni delavec, se je pozneje kot vodja delavcev izobrazil in je postal pomenljiv in spreten politik. MacDonald je bil tistega tipa delavski vodja, ki je sovražil radikalizem, pa bodi na eni ali drugi strani. Kot vodja delavcev se je odločno boril proti kapitalističnemu radikalizmu, ki je in še vedno skuša centralizirati bogastvo v roke nekaterih, splošne široke mase pa vsled tega trpijo radi krivičnega socialnega in gospodarskega reda.

Nikdar pa ni MacDonald kometiral z komunizmom. Kakor je obsojal in sovražil gospodarski radikalizem kapitalistov, prav tako je sovražil in odklanjal komunizem in njegov radikalizem, ki zopet postavlja na tron le en razred in vse druge zanikuje.

Kot delavec je bil vedno proti oboroževanju in vojniam. Ko je zaplamtela svetovna vojna leta 1914 je dne 1. avgusta, ko so v angleškem parlamentu vsi pritrdili angleški vladi, ko je zahtevala pooblastilo, da z orožjem nastopi proti Nemčiji in brani Belgijo, je MacDonald javno podal izjavo, da kot vodja delavcev, da ne on in njegova stranka ne sprejemata nobenih obveznosti in nobene odgovornosti pri sodelovanju vlade za vojno. Takrat je posvaril kot zastopnik angleškega delavstva tedanjega prvega ministra Anglije Davida Lloyd Georga tako le: "Ljudje, ki iščejo varnosti z orožjem, so podobni ljudem, ki iščejo varnosti pod drevesom v viharju pred strelom." V tem pravcu se je tudi trudil pozneje, ko je načeloval vladi kot njen predsednik, ali prvi minister. Uplival je, da je Anglija prva odpoklicala vojaštvo iz Porenja in je zelo ublažil mednarodne zadeve.

Mnogo se je tudi trudil, da bi pripravil Nemčijo in Francijo do nekega zblizanja. V tem pravcu je delal ne-sebično, ali posrečilo se mu ni. Vzroki zato so bili pregloboki v velikem sovraštvu obeh narodov.

Trudil se je veliko, da bi v Društvu narodov povezal vse narode sveta. Posrečilo se mu je le deloma in za malo časa.

Ko je pozneje videl nevarnost v Angliji radi gospodarske depresije in radi drugih vzrokov je žrtvoval samega sebe s tem, da je organiziral takozvano koalitično vlado. S tem korakom se je silno zameril delavskim vrstam in organizirano delavstvo ga je izključilo iz svojih vrst in javno obsodilo radi tega koraka. MacDonald tega ni zasluzil. On je gledal v prvi vrsti na svojo domovino Anglijo, zato se je čutil dolžnega, da je ravnal, kakor je ravnal. Slučaj je le pokazal, da vsem se ne da nikdar ustreči. Takega človeka še ni bilo na svetu. Tudi MacDonald ni bil tak človek, zato je žel običajno ljudsko hvaležnost.

Z MacDonaldom je legel v grob demokrat z zelo širokimi nazori.

Iznajditelj brezžičnega brzojava Marconi, s katero iznajdbo so številni obogateli in postali milijonarji, je zapustil v premoženju nekako okrog \$150,000.00. To je majhna drobtinica od onega, kar so s to pomenljivo iznajdbo spravili skupaj kapitalisti.

Poročila pravijo, da so Japonci skoro dobesedno porušili in požgali kitajsko velenje Šanghaj, o katerem pravijo, da zavzema na azijskem kontinentu vlogo, kakor jo zavzema na ameriškem kontinentu mesto New York. Zdaj so ga zavzeli. Kaj so zavzeli? Kup ruševin in podrtij.

SHEBOYGANSKIM NEZAPOLNENIM POSLENCEM Sheboygan, Wis.

Ta teden bodo vsi nezaposleni ali deloma zaposleni, imeli nalogo izpolniti karte, doposlane jim iz Washingtona, v svrhu štetja nezaposlenih. Na tej karti je 14 vprašanj, ki pa morajo biti korektno odgovorjena. Vsaka karta, ki bi ne bila korektno odgovorjena, bo od pošte vrnjena onemu ki je jo izpolnil, da jo popravi in pravilno odgovori, predno bo poslana v Washington. Župan vsakega mesta je bil naprošen od vladnih oblasti, da imenuje poseben komitej v ta namen, ki naj sestoji iz zastopnikov vseh skupin bivajočih v mestu. Po županu sem bila imenovana v ta odbor in želim pomagati našim rojakom pri izpolnitvi kart, ako bi pri tem imeli kakke težkoče. Časa je samo štiri dni. V sredo, 16. novembra bodo karte dostavljene in v soboto najkasneje ob polnoči morajo biti na pošti. V četrtek in petek zvečer ter v soboto popoldan se bom nahajala v slovenski cerkveni dvorani in bom na razpolago vsem nezaposlenim ali deloma zaposlenim Slovincem, ki bi slučajno rabili pomoči pri izpolnitvi kart. Ako ste nezaposleni ali le deloma zaposleni in morda niste dobili karte, oglasite se vseeno, ker bom imela dovolj kart na razpolago. Tistim, ki imajo stalno delo, pa teh kart ni treba izpolniti.

Marie Prislard RAZNO IZ MILWAUKEE Milwaukee, Wis.

Zopet sem se namenil napisati par vrstic v priljubljeni katoliški list Amerikanski Slovenec, katerega bi zelo priporočal, da bi si ga naročil vsak zaveden katoličan, kakor tudi da bi se naročil na novi mesečnik, ki bo začel izhajati z novim letom. — Jaz imam več slovenskih listov ali društvenih glasil, ki so vsi dobri in zanimivi, pa dostikrat nimam časa vseh prebrati. Vendar, Amerikanskega Slovenca ne pustim, da bi ne prebral v njem novice, ko je tam vse tako zanimivo in se bere iz raznih slovenskih naselbin, kakor tudi iz stare domovine.

Nekako dolžnost čutim, da se zahvalim v imenu vseh fananov fare sv. Janeza Evangelista, za tako veliko udeležbo; hvala tudi drugim ki so prišli od drugod, od fare presv. Trojice da so se udeležili lepe farne prireditve in igre "Jurček", katere se je vršila 24. oktobra. Zlasti še posebna hvala vsem igralcem, ki so tako spretno igrali in igro izpeljali. Posebna hvala tudi voditeljem igre, našim

č. duhovnikom župniku Rev. A. Schifferju in pomožnemu župniku Rev. L. Korenu. — Vsem skupaj prav lepa hvala.

Za sporočiti imam tudi žalostno vest, da je tukaj preminula mnogim dobro poznana in splošno priljubljena prava katoliška žena Mrs. Uršula Raly, rojena Lamovšek. Po kratki a mučni bolezni je previdena s sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu zaspala dne 7. novembra v Deaconess bolnišnici. Pokojna je bila rojena v St. Janžu v Dolenjskem in je prišla v Ameriko pred 28 leti. Poročena je bila 19 let. Zapušča tukaj v Ameriki žalujočega soproga, dve sestri in enega brata, v stari domovini pa enega brata in eno sestro, katera je v samostanu. Pokojna je bila rojena 21. okt. 1882. Pokopana je bila 10. novembra iz cerkve Presv. Trojice na Holy Cross pokopališče. Hvala č. gg. duhovnikom, posebno č. g. Rev. V. Rogulu, župniku in vsem drugim, ko so darovali tri sv. maše ob istem času. Lepa hvala za vse lepe obrede. Hvala tudi pogrebniku Mr. Jelencu in vsem, ki so darovali za sv. maše in vence in pa ki so jo prišli kropit, ko je ležala na mrtvaškem odru ter jo spremljali v tako lepem številu na pokopališče. — Draga nepozabljena pokojnica, odšla si s tega sveta, mi smo pa še tukaj ostali. Želimo ti večni mir in pokoj. Ko pa pridemo tudi mi enkrat za teboj, je naša želja, da bi se s teboj vedno veselili tam gori nad zvezdami vse večne čase. — Prizadejim iskrenó sožalje.

John Videgar DRUŠTVO SV. DRUŽINE PRIREJA ZABAVO Joliet, Ill. Morebiti še ne veste, da bo danes zvečer 18. novembra dr. sv. Družine št. 1, DSD, priredilo v Slovenija dvorani velik kard party s plesom. — Lansko leto so se nekateri pritoževali, ker je bila veselica ravno pred zahvalnim dnem in so gospodinje purane, race, gosi, kokoši in peteline že nakupile poprej, ker se niso zanašale na nagrade. Potem, ko so pa nagrade dobile, so nekaj rekly, zakaj bi društveni oziroma veselini odbor tako prireditev z nagradami ne napravil vsaj en teden pred zahvalnim dnem, da bi potem vedele kaj kupiti. Tako je letos omenjeni odbor upošteval te nasvete in napravil to prireditev en teden poprej, da oni, ki bodo deležni nagrade, jim ne bo treba gledati, kje si bodo kupili "Thanksgiving dinner." Vsakdo naj pride danes, v četrtek zvečer, v Slovenija dvorano, kajti nič se ne ve, kateri bo ob-

darovan. Tam bo namreč na razpolago vsakovrstna perutnina. Društvo je sklenilo, da letos ne bo parade kot je bila lansko leto, ampak bodo na drugi način vredili. Sklenili so namreč tako le: Anton Jelenič na Vine streetu ima dva šest tonska truka in bo vsotisto reč zvozil lahko s truki. Drugi, katere veselji, pa lahko ima jako okusne klobase, katere bo na svojem truku pripeljal. Tudi za njim lahko tečete, če vas veseli. Potem pride Gersch, za tem Martincich in še drugi s svojimi avtomobili. To se bo začelo ob 6 uri zvečer in ob sedmi uri bo parada s purani in drugo rečjo v Slovenija dvorani. Frank Weiditz bo vodja, za njim pa drugi in "Radecki marš" bo igral Rozman in Horvat orkester. Ne pozabite se udeležiti.

Se nekaj bi rad sporočil. Tisti, kateri bi radi postali naročniki za novi list, kateri bo jako zanimiv, naj mi naznani-jo. Prepričan sem, da bo list vsem všeč. Tiste, kateri ste že list naročili, pa prosim, da glasujete za ime, vsak po svojem prepričanju in najboljši uvidenosti. Pomnite, da bo večina zmagala in to ime bo potem ostalo. Tiste, kateri morda še nimate premenjenega naslova na listu, prosim da mi naznani. — Če kateri želi pratike za leto 1938, naj se zglaš pri meni; cena je 25c. — Pozdrav vsem naročnikom Amerikanskega Slovenca in tudi naročnikom novega lista. — Moj novi naslov je: 1314 Cora Street.

Anton Kramarich GROZDJE BODE TRGALI V NEW YORKU

New York, N. Y. Da, res je. Če prav nimamo takih vinogradov v New Yorku, kakor jih imajo na Štajerskem, Dolenjskem in v Beli Krajini, bomo vseeno grozdje trgali. Kdaj in kako pa? Tu se bo godilo v nedeljo, 21. novembra v cerkveni dvorani na Osmi cesti. Takrat bomo sprejeli našo dvorano v najlepši vinograd, kjer bo rastle lepo in okusno grozdje. Seveda se ga ne boste smeli dotakniti, zakaj naši "policmeni" bodo zelo pazljivi. Pa bomo tudi dobili, take "policmane" ki imajo samo eno oko.

Dolgo je že odkar smo imeli "Vinsko trgatve" pri nas v New Yorku. Krivi tega so bili težki časi in drugi vzroki. Zdaj pa bomo zopet imeli veselje pri tej lepi prireditvi, posebno še za tiste ki bodo pozabili da imamo sedmo božjo zapoved. V tem slučaju smeste krasti, ampak če vas "policaj" opazi, bo treba malo plačati. Torej glejte, da vas ne bodo vjeli. Ravno v tem bo največ veselja. Torej pridite in pokažite kaj znate. To trgatve priredi fara sv. Cirila v New Yorku v prid naši cerkvi. To bo farna veselica. S tem hočem povedati, da je vsak Slovenec v New Yorku, Brooklynu in okolici pri-

jazno vabljen in da bo res dobrodošel. Radi bi videli, da vsi farani, sedanji, in tisti, ki jih že dolgo nismo videli, pridejo na to veselico, da se skupno veselimo še enkrat pred adventom. In res bomo veseli, zakaj zraven trganja grozdja, bomo imeli okusne klobase, dobro novo vino in hladno in okusno pivo. Za ples pa bomo imeli živahno slovensko muziko. Tako bo za vse dobro preskrbljeno. Veselica se začne ob 5 popoldne v cerkveni dvorani na Osmi, v nedeljo, 21. novembra.

Ker bo štiri dni pozneje državni praznik, "Thanksgiving Day", boste imeli priliko dobiti purana pri isti prireditvi. Ako ste srečni, ga boste lahko dobili za majhno svoto in ga boste imeli za vaš "Thanksgiving dinner." Kdo ne bo veselo to priliko, da mu ni treba pozneje skrbeti kaj boste jedli na "Thanksgiving Day"? Torej pridite in poskusite.

Fant od fare. IZ URADA ZVEZE SLOV. DRUŠTEV Joliet, Ill.

V petek 5. nov. se je ob polnem številu navzočih vršila redna seja Zveze slovenskih društev v Jolietu, h kateri spada tudi naše društvo sv. Družine. Seja se je vršila v naši cerkveni dvorani. Glavna točka je bila pripravjanje za skupno veselico vseh tukajšnjih društev, spadajočih v razne jednote in zveze. Veselica je predvidena na večer starega in novega leta, to je na tako imenovani Silvestrov večer.

Vsak bo pritrđil, da je beseda skupaj, skupnost, prav lepa. To je znak prijateljstva, znak bratstva in zato imamo zadnja leta pri nas v Jolietu tudi vsestranski napredek. Društva ne nasprotujejo drugo drugemu, ampak roka v roki delamo. Če pa pride kak nesporazum, ga vzamemo kot malenkost, ki ostane med nami in hitro je vse pozabljeno, potem prijateljsko spet nadaljujemo započeto delo. Zaradi tega je dr. sv. Družine št. 1, DSD, veselo, da spada k tej Zvezi in bo na vso moč delalo, da bo prihodnja veselica združenih društev imela uspeh. Taka sloga je čast vsemu slovenskemu narodu, zato apeliram na vse rojake, da ne pozabite na dan 31. decembra, ko se vrši zgoraj omenjena velika veselica.

Izvrsten poročevalec novic iz našega mesta, (samo prepovedko se oglašaj,) je naš predsednik Zveze slovenskih društev John L. Živec Jr., ki je v lepih in pomenljivih besedah zaključil omenjeno sejo, da smo se razšli domov kot pravi bratje in sestre do prihodnjega sestanka, ki upam da bo v kratkem. Izgleda, da bo treba sklicati posebno sejo, zaradi neke zadeve. Bomo videli kaj še pride.

Kot predsednik dr. sv. Družine št. 1, DSD, povabim vse zastopnike in zastopnice in vse odbornike in odbornice ter

vse članstvo, rojake in prijatelje; da se udeležite naše veselice ki bo v četrtek dne 18. nov. zvečer v cerkveni dvorani. Tam bomo videli velikega purana, katerega bo nekdo zelo vesel in sobrat Joseph Zamejz se je priporočil, da temu, ki dobi omenjenega purana, je pripravljen purana prav po ceni domov odpeljati s trukom. — Torej nasvidenje na kard party v četrtek 18. novembra zvečer.

Louis Martincich, finančni tajnik Zveze

SPOMINI NA POTOVANJE V STARO DOMOVINO Oglesby, Ill.

(Piše Theresa Dušak) Medtem, ko smo se mi veselo pogovarjali, je starejša hčerka Anica stopila po pečenko in kmalu je bila prav okusna večerja na mizi. Da smo bili bolj dobre volje sem še jaz kupila vinčka in kmalu se je razleglo veselo petje, da je bilo kaj. — Drugi dan sem bila gost matere mojega moža. Postregla mi je z mladimi pečeni racami in kokoši ter okusnimi poticami, itd. Brat mojega moža je zapregel konje in peljali smo se v Mokronog, Krško vas, Bošče vas, Šutno, Gazice in Pristavo, kjer smo si vse ogledali. Tudi po Krki smo se vozili in peli: "Barčica po morju plava..." Bili smo tudi na Griču, v Stojdragi, Čatežu in Dolenjskih Jesenicah. — V Cerkljah so prav luštni ljudje. V gostilno je prišlo nekaj uradnikov, pa sem se začela z njimi šaliti, ko me nekdo opozori: Gospa, ne preveč govoriti z žandarji, pa tudi s financarji ne, kajti ti so hušji kot hu... Ko sem vprašala zakaj, mi je eden razložil tako le: Veste, hudič vzame samo dušo, žandar pa vzame dušo in telo, financar pa zapelje vse vinske sode in kotle za kuhanje žganja. — Bila sem tudi s cerkvenimi pevkami na koru, kjer sem videla velike orgle, eden fant je pa meh vrtel. Pele so pa kot da muzikantje igrajo. Bilo je to ravno na dan Karmelske Matere božje. Še meni so note dali, pa kje sem jaz od njih. Oni so dobro izveščani pod vodstvom Franca Butara, ki je zelo dober organist. (Dalje prihodnjič)

Berač. — Gospodinja (beraču): "Tako znani se mi zdite. Ali vam nisem že oni teden podarila en nikel?"

Berač: "Seveda ste mi ga. Pa mi gotovo ne boste mogli verjeti, če vam povem, da sem ga že zapravil."

23 LET IZKUŠNJE Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutra do 8.30 zvečer.

TARZAN IN LEOPARSKI LJUDJE (146) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Strahen je bil prizor za Kali Bwana, ko je gledala, kako sta se nenavadno močan človek in najbolj krvoločna zver džungle premetavala na ravnici pred njo. Tedaj je opazila, kako je beli mož namerat vstati in dvigniti s seboj tudi leoparda. Z močnimi rokami ga je zagrabil in opletal z njim okoli sebe.

Tarzan se je moral boriti z leopardom brez vsakega orožja, z golimi rokami. Če bi si mogel brez nevarnosti oprostiti eno roko in z njo prijeti bodalo, ki ga je imel ob pasu, bi žival z njim samo raul, ne pa zaklal ter jo s tem še hušje razdražil, da bi se mu iztrgala iz rok in skočila na deklico.

Toda Tarzan je vedel, kako je treba postopati. Njegove roke so tiščale kakor jeklene klešče leoparda okoli vratu. Zver se je branila z vsemi silami, nazadnje je Tarzan zmagal. Ko je zver ležala mrtva pred njim, je stopil z eno nogo na njo in zagnal zmago-slaven krik, ki je močno odneval skozi džunglo.

Ko je Kali Bwana zaslila ta strahoten krik, se je silno zbla in najraje bi zbežala in se kje skrila, kajti prepričana je bila, da je ta človek ravno tako nevaren kot leopard, če ne še bolj. Ko se je odpravil proti njej, je v strahu zopet pograbila za lok in prišlo ter namerila na prihajajočega.

ŠTETJE NEZAPOSLENCEV SE IZVRŠUJE

Upravitelj vsenarodnega štetja nezaposlecev (National Unemployment Census), John D. Biggers, je od tujerodnih državljanov in skupin v vseh poglavitnih občinah Združenih držav dobil zagotovila, ki jamčijo njihovo sodelovanje. V mestih Chicago, New York, Pittsburgh in drugih središčih obdržali so se sestanki zastopnikov raznih tujerodnih skupin v svrhu, da se razložijo svrhe in načini tega štetja. Razdelili so se prevozi prijavnih listkov za štetje (Census Report Cards) v 20 jezicah in lepki so bili odposlani poštanim uradom, da se tujerodcem pomaga razumeti vprašanja, navedena v prijavnem listku.

V torek, dne 16. novembra, pismonoše poštne urada prinašajo v vsako stanovanje širom Združenih držav one listke, ki služijo za prijavo nezaposlenosti, takozvane Unemployment Census Report Cards. Vsakdo, ki je nezaposlen oziroma deloma nezaposlen, pa bi rad delal in je zmožen za delo, je naprošen, naj izpolni listek in naj ga vpošlje nazaj po pošti ne kasneje kot ob polnoči sobote, dne 20. novembra. Ni treba poštne za to. Listek morate vtakniti v najbližjo pošto škrinjico ali pa ga morate predati pismonoši.

"Amerika mora najti način, da se omogoči delo vsem onim,

ki so voljni delati," izjavil je upravitelj Biggers, ko je nagovoril vso deželo v svojem radiogovoru, "ali predno se narod te dežele more lotiti kakega splošnega popravilnega načrta, ki naj ozdravi nezaposlenost, treba da se zna za dejanske podatke. Moramo znati, v kakih pokrajinah živi največje število nezaposlecev. Moramo znati, v kakih starostih so oni, ki ne morejo dobiti stalnega dela. Moramo znati, kako vrsto dela morejo delati ti nezaposleni in moramo znati, katere so one industrije, katerih oživljenje bi največ prispevalo k zopetni zaposlenosti."

V posebnem pozivu na vse tujerodne časopise v tej deželi je upravitelj Biggers naprosil vse urednike teh časopisov, naj posebno opozorijo svoje čitatelje na dejstvo, da se osebe tujerodnega rojstva oziroma tujerodnega izvira nimajo ničesar bati, ako popolnoma in točno odgovorijo na vprašanja v prijavnem listku za štetje. Mr. Biggers je izjavil, da vsa tabulacija teh listkov bo v rokah federalnega statističnega urada (United States Census Bureau) in da bo stvar ravno tako zapurna kot ob vseh drugih ljudskih štetjih. Podane informacije se bodo uporabljale le za svrhe štetja in se ne bodo rabila za svrhe davka, državljanstva ali sploh za nikako drugo svrhu.

POVPREČNA DOLGOST ŽIVLJENJA TUJERODCA V AMERIKI

Tujerodni mestni prebivalec moškega spola je očitno večji korenjak kot njegov sosed, ki se je tukaj rodil. Toliko izvira iz poročila, ki ga je sedaj izdal Science Service v Washingtonu. Vsaj številke, podane od statističarjev Metropolitan Life zavarovalne družbe, pokazujejo, da se od tujerodca pričakuje, da bo dalje živel.

Kakor znano, zavarovalne družbe izračunajo povprečno dolgotrajnost življenja (Life expectancy) po predhodnih izkušnjah. In te pokazujejo, da tujerodec v mestih od 10,000 prebivalcev ali več živi v vsaki starosti štiri mesece dalje kot tukaj rojeni Amerikane — vse seveda v povprečnem računu. Priseljenec, ki je 30 let star, ima še vedno 36.18 let življenja pred seboj, dočim moški, ki se je tukaj rodil, sme pričakovati le 35.01 let življenja. Čim oba postajata starejša, se pribitek v korist tujerodca zmanjšuje, ali še v starosti 90 let, sme tujerodec pričakovati 0.14 let več življenja, kot turodec iste starosti.

Tujerodec pa zgubi to superiornost nad ameriškim domačinom takoj, čim se preseli na deželo, kjer tukaj rojeni Amerika-

ne povprečno dalje živi kot tujerodec. Sicer tujerodni prebivalec na deželi dalje živi kot njegov meščanski sobrat, ali tukaj rojeni deželan še bolj presega turodnega meščana. Tudi tukaj rojene ženske na deželi živijo dalje kot njihove tujerodne sosede.

NEVAREN LOV NA MORSKEGA VOLKA

Ob zapadni obali Škotske sta dva ribiča v majhnem čolnu doživela hud boj z morskim volkom. Nevarno ribiča zadela z ostvo, žival pa je ladjico 24 ur vlekla za seboj in jo oddaljila za sto morskimi milji od prvotnega kraja.

Pošast je merila v dolžino kakšnih deset metrov in je tehtala gotovo isto toliko ton. S čolnom je izginila tako naglo, da ji večje ladje niso mogle slediti. Ribiči so obvestili obalne postaje, ki so na zasledovanje odposlale tri letala. Šele po štiri in dvajsetih urah so letala odkrila čolnič, baš ko ga je hotel morski volk zavleči na odprti ocean. Toda žival je kmalu omagala in so jo potem z obema ribičema vred spravili do najbližjega pristanišča.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Družinska pratika

ZA LETO 1938 je dospela.

Zanimiva je, kakor vsako leto. Ima 16 strani krasnih slik. Posebno zanimive so slike o pogrebu pok. nadškofa prevzv. Dr. Jegliča. Pratika stane s poštino samo

25 centov

Naroča se od: Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

NEMŠKI NACIJONALIZEM V AMERIKI

Nemci v Ameriki so ustanovili več zvez po nazijskem vzorcu in v katerih tudi vlada nazijski duh. Gornja slika kaže parado, ki jo je priredila nedavno taka zveza v New Yorku. Ameriške zastave so bile sicer v večini, vendar ni manjkalo tudi nazijskih znamenj.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

OPOROKA BOGATAŠA

Pred nedavnim umrlj angleški milijonar lord Runciman je zapustil svojemu sinu, viscountu Runcimanu, edinstveno oporoko. Sin prejme po tej oporoki 2.4 milijona funtov šterlingov, od katerih pa pojde 1,176 tisoč za zapuščinski davek; sinu je testamentarično določil, da mora na Angleškem z vsemi svojimi močmi ustvariti gibanje, ki se bo borilo proti visokim zapuščinskim in posebnim davkom. Le pod tem pogojem bo lahko nastopil dedščino.

VLOMILČEVA NESREČA

V Seehausnu v Nemčiji je neki uzmovčič ponoči vlomil v neko mlekarino. Ko je zaprl vrata za seboj da bi se zavaroval pred kakšnimi presenečenji, je imel smolo, da se mu je ponarejeni ključ v ključavnici zlomil. V svitu žepne svetilke je potem poskušal ključavnico s svojim orodjem sneti. Toda baš ta svit je izdal policijski patrulji, ki je šla zunaj mimo, da v lokalnem nekaj ni v redu. Preden je mogel tat uteči, so ga imeli policisti v svojih rokah.

PO PETIH LETIH ODKRIT ZLOČIN

V neki vasi v okolici Lodža so našli pred petimi leti umorjeno petletno deklico. Nikoli niso mogli prav dognati, kaj je bil vzrok grdega zločina in tudi storilca niso izsledili. Morilec je bil nesrečnemu otroku odvzel samo uhan, dar otrokove matere, ki ni predstavljal nobene vrednosti. Počasi so stvar pozabili. Te dni pa se je zgodilo, da se je dekličina mati udeležila neke plesne prireditve v vaški gostilni. Nenadno je obstala — na ušesih neke plesalke, 18-letnega dekleta, je zagledala uhan, ki

jih je bila darovala nekoč svojemu otroku. Takoj je opozorila orožnike, ki so dekle prijeli. Osumljenka je potem brez nadaljnega priznala, da je pred petimi leti res umorila otroka. Izpovedala je, da so jo do tega zločina pripravili samo uhani. Do danes ni imela poguma, da bi si jih nataknila, za ta večer pa je nečimernost premagala njen strah. In to ji je postalo usodno.

DNEVI SE DALJŠAJO

Angleški astronom dr. Spencer Jones trdi v nekem članku, da se dnevi počasi daljšajo. Tega podaljšanja ne moremo danes izmeriti še z nobe- no zemeljsko uro, obstoji pa na vsak način. V sto letih se dnevi podaljšajo povprečno za 0.037 sekunde.

Na zadnje pride do tega, da bodo zemeljski dnevi dolgi 47 naših dni. Ta pojav je posledica tega, da se zemlja čedalje bolj počasi vrti okrog svoje osi, to je pa spet posledica zaviralnega vpliva plim in ose, posebno v zaprtih morskih delih.

SOLZE — ZDRAVILO

Eksperimentalna medicina je že pred časom ugotovila, da takozvani lizocim, snov, ki jo je dobiti v človeških solzah, ubija razne bacile. Po daljših poskusih je v moskovskemu vserskemu zavodu za

eksperimentalno medicino uspelo izdelovati posebno snov, in sicer jo tam pridobivajo iz soka zelja in hrena. Ko so z njo obravnavali več vrst bakterij, so ugotovili, da isto tako smrtno učinkuje nanje.

KRŠČANSKA "LJUBEZEN"

Pariz, Francija. — Vikar tukajšnje anglikanske cerkve, J. Dart, se je zadnje sredo izrazil, da bi raje videl, ako bi windsorski nadvojvoda Edward ne prišel na dan premirja v njegovo cerkev k spominskim slovesnostim, češ, da se je s svojo poroko z razporočenko tako omadeževal, da njegova prisotnost ni zaželjena. Vikar je dalje dejal, da sicer trpi, da hodi Edvard v njegovo cerkev; to pa za samo zato, ker je windsorski vojvoda in ker je bil prej kralj, govori pa da z njim ne nikoli.

DENARNA PODPORA CHICAGO

Chicago, Ill. — Predsednik distrikta chicaških parkov, Dunham, je zadnje nedelje objavil, da je federalna vlada odobrila štiri in pol milijona dolarjev za izboljšanje chicaških parkov. S tem se bo lahko preskrbelo delo na WPA kakim 10,000 možem, ki dobivajo direktni relief.

Frank Foltyn

domaća pekarna

Naročila za ženitovanja in za "partije" naša posebnost.

SE VAM PRIPOROČA.

1854 W. 22nd Place, Chicago, Illinois
Tel. CANal 5481

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

CLEVELANDSKE BOMBE POKAJO IN TRESKAJO

Po generalni mobilizaciji so Clevelandčani udarili na vseh frontah.

V Clevelandu se je razvila živahna kampanja za novi list mesečnik, katero vodijo nautuženi agitatorji kot MR. JOHN PRISEL, naš zastopnik, zraven pridno pomagata tudi MR. in MRS. JOŽEF in MARGARET POZNIČ. Vsi pravijo, če se tamkaj v Slovenskem Rimu in v Ameriški Vrhni tako postavili, da zdaj vsa Amerika gleda na nje, pa se mi Slovenci v Clevelandu ne bi? Mi, ki je nas ko listja in trave? Nak, zadnji pa ne bomo! Zdaj bomo govorili mi v Beli Ljubljani. Zdaj bomo pokazali, kaj zmoremo mi.

Zadnjo soboto smo vam poslali našo prvo večjo bombo. Danes vam pošiljamo drugo in nadaljne slede.

Za ustanovnike in naročnike so se priglasili iz Clevelanda sledeči:

- REV. ANTON BOMBACH, župnik\$5.00
- MR. JOHN PRITEKEL 5.00
- MR. ANTON KOROŠEC 5.00
- RT. REV. MSGR. VITUS HRIBAR, župnik 3.00
- MR. FRANK RUPERT 2.00
- MR. FRANK NOVOSELC 2.00
- MR. FRANK STEFANČIČ 2.00
- MR. JOŽE SAJOVIČ 2.00
- MR. JOHN PEZDIRTZ 2.00
- MRS. MARY DAROVEC 2.00
- MR. DOMINIK LUŠIN 2.00
- MR. FRANK BUTALA 2.00
- MR. IVAN ZORMAN 2.00
- MR. MARTIN ŠOBN 2.00
- MR. IGNATZ SLAPNIK 2.00
- MR. JOSEPH GLAVAN 2.00
- MR. JOHN PETERLIN 2.00
- MR. JOHN KONCILJA 2.00
- MR. SIMON BIZJAK 2.00
- MRS. MARY ROITZ 2.00
- MR. LEOPOLD SEVER 1.00
- MR. ANTON GOLIC 1.00
- MRS. ANGELA BENČIN 1.00
- MR. ANTON FIFOLT 1.00
- MRS. AGNES SHMUK 1.00

Tako razvijajo torej veliko kampanjo za novi list mesečnik naši dobri Slovenci v Clevelandu. To pa je še le začetek. Nadaljne bombe bodo v kratkem sledile, tako poročajo. Agitatorjem želimo mnogo uspeha in sreče pri delu za dobro in potrebno stvar.

To kar vršijo zdaj v Clevelandu, in kar so storili po nekaterih drugih naselbinah kot v Jolietu in Waukeganu, lahko store tudi pri drugih naselbinah. Mesečnik začne izhajati z mesecem januarjem. Agitirajte zanj vse povsod. Naročnina stane letno samo \$2.00. Kdor želi biti ustanovnik tega lista se prispeva za ustanovnino \$3.00, torej skupaj \$5.00. Kdor pa bi k ustanovnici ne mogel prispevati, naj se pa samo na list naroči, ki stane letno \$2.00. Pridružite se temu gibanju in pomagajte dobri stvari. KDOR ZDAJ POMAGA — DVAKRAT POMAGA!

IZRAZITE božična in novoletna voščila potom "Amer. Slovenca"!

Že večkrat smo bili opozorjeni zakaj ne uvedemo v božični številki "Amer. Slovenca" posebne rubrike, v kateri bi rojaki iz raznih krajev Amerike objavljali proti mali odškodnini svoja božična in novoletna voščila in pozdrave svojim dragim domačim v stari kraj.

Letos smo sklenili, da to poskušnjo napravimo. Zato bo v božični številki našega lista na razpolago toliko prostora, kolikor bo kdo hotel, za objavo takih božičnih in novoletnih voščil. Za prostor se bo računalo strankam za take objave le toliko, da bo to krilo stroške za prepisavanje, za stavo ter porabo papirja. Cena za objavo takih voščil je:

- Voščilo do 50 besedi 50 centov
 - Voščilo do 75 besedi 75 centov
 - Voščilo od 100 do 125 besedi . . \$1.00
- Za daljša voščila kakor 125 besedi, za vsakih 50 besedi po 25 centov več.

Da vidite, koliko prostora zavzame voščilo okrog 50 besedi, objavljamo v okvirju tega oglasa vzorec. Tako voščilo je okrog 50 besedi in stane za objavo 50 centov. — Spišite voščilo, potem preštejte besede in z naročilom pošljite potrebni znesek, vse drugo bomo uredili mi.

OBENEM PRIPOROČAMO, da naročite našo božično številko, ki bo vsebovala več lepih zanimivih božičnih povesti in mnogo drugega zanimivega čtiva, vašim domačim v stari kraj. Posamezna številka božične izdaje STANE S POŠTINNO VRED ZA samo 10c. STARI KRAJ kar pošljite vred z zneskom za objavo voščila. Zraven pošljite natančne naslove za stranke, katerim bote naročili božično številko. Z božično številko bote naredili svojim domačim in prijateljem v starem kraju obilo veselja. — Naročila pošljite na:

Uredništvo "Amer. Slovenca"
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

“Dušica”

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

“Dejala je, da so bili papirji njena ljubavna pisma —”

“To ni bilo res!”

“Pravite torej, da ste jih sami sežgali? Kje pa ste jih sežgali —?”

“V svoji sobi.”

“Kako pa je potem mogoče, da je Merlin našel sežgane papirje v Juliettini sobi —? Še kadili so se in razparana torbica je ležala med njeno obleko —!”

“To ni res!”

“Državljan Merlin vam bo potrdil, da je to res!”

“Res je —,” se je tedaj oglašila Julietta. Mirno je povedala svoje besede.

Derouleda je umolknil —.

Tega ni vedel. Prepričan je bil, da jih je sežgala v njegovi sobi.

Tinville se je obrnil k občinstvu.

“Državljanji, poglejte, prepričajte se, kako vas ima za norca!”

Nato je spet nagovoril Derouleda.

“Državljan Derouleda —.”

Dalje pa ni prišel.

Vihar ogorčenja je završal po dvorani. Vse je kričalo in vpilo. Najbolj so bile razjarjene ženske.

Šele pred par minutami jim je mehko govoril na srce in jih prepričeval o nedolžnosti obtoženke — in že se je izkazalo, da je lagal, da jih je grdo varal. In kdo ve; koliko časa jih tale dva aristokrata že varata, koliko časa sta že rovarila zoper republiko, morebiti že cele mesece —. In ves ta čas jim je hinavski Derouleda lepo govoril, se jim prilizoval in se delal njihovega prijatelja, prav kakor sedajle pred par minutami —. In verjeli so mu, zaupali, spoštovali so ga, ljubili, vse so mu dali, češar so bila njihova pokvarjena srca zmazana —.

O ta hinavec —!

Vihar je rastel, bučalo in hrumelo je po dvorani.

Bolje Tinville in Merlin nista mogla doseči svojih namenov. Vse divje, besno sovraštvo, kolikor ga je zamogla pariška poulična drhal, je splavalo na površje in se zlilo v eden sam uglasujoč klic po maščevanju.

Poskakali so s klopi, drug čez drugega so planili naprej. Pograbil ga bodo, svojega nekdanjega ljubljence, raztrgali ga na kose, iztaknili mu oči. Rohneli so kakor divje zveri, ženske so kričale, otroci so jokali in narodna garda je imela polno dela, da je ustavila besneči val sovraštva.

Slabo bi se bilo godilo Derouledu in Julietti, če bi bila drhal predrla črto nastavljenih bajonetov —.

Predsednik je divje zvonil in kričal: “Izpraznite dvorano! Ven z ljudstvom!”

Pa ljudstvo ni hotelo iz dvorane.

“Na vešala z njim! Na svetiljko z njim! Smrt aristu Derouledu!”

Najhuje je kričal in divjal orjaški premogar Lenoir. Njegov glas se je čul čez vse druge.

Izprva se je zdelo da hujska množico nad vojake. Pa kmalu si je menda premislil.

“Ej, neumnost!” je vpil. “Opravili bomo s tema izdajalcema veliko laže, če prideta ven na ulico! — Kaj pravite, ali ni bolje, da pustimo, naj sodniki dovršijo tukaj

svojo komedijo, mi pa da gremo ven in se pripravimo na naš posel?”

Izprva ga nihče ni mnogo poslušal. Pa venomer je kričel in razlagal, kaj name-rava.

“Na ulici je več prostora in svobode —! Premalo je gardistov, da bi nam ugrabili naš plen —! Zares — koj pojdimo in pogledimo, kje je najpripravnjša svetiljka za take izdajalce —!”

Rinil se je k durim in si delal pot s svojimi mogočnimi komolci in dolgimi rokami.

Kakor čreda ovc se je množica usula za njim.

Vse je vrelo ven. Le malo jih je ostalo še v dvorani.

Pa tudi ni bilo mogoče več zanimivega videti in slišati.

Javni tožitelj Tinville je narekoval pisarjem obsodbo, predsednik je naglo podpisoval listine, tiho je bilo v dvorani kakor po viharju.

Derouleda je bil na zunaj miren, pa njegove oči so pričale, kako zelo je ginjen.

Vedel je, kaj bo sedaj prišlo. Oba bode-ta obsojena, kratko in brez zasliševanja. In nato ju bodo gnali v ječo skupno s tistimi, ki so čakali na enako usodo —.

In jutri navsezgodaj pojdetta v smrt pod guillotino —.

V srce se mu je smililo dekle, ki je ni mogel rešiti krute usode, pa čudno, bolešno veselje je čutil, da bo smel umreti skupaj z njo. Morebiti se mu v teh par urah še ponudi prilika, da ji vse pove, da jo tolaži in miri —.

Tinville je dogotovil svoje listine. Julietto Mary je obtožil, da je sodelovala s Pavlom Derouledom zopet javno varnost, ker je vedela za izdajalska pisma, namenjena vdovi Capetovi. Tinville jo je vprašal, ali še želi kaj povedati.

“Ne”, je dejala glasno in odločno. “Prosimo Boga, da bi rešil našo kraljico Marijo Antoinetto in osvobodil našo domovino grozot samoderštva in anarhije.”

Te besede so bile sodnemu dvoru zadnji in neovrgljivi dokaz njene krivde.

Nato je moral stopiti Derouleda na za-tožni prostor.

Mirno in hladno je poslušal dolgovozno obtožbo izdajstva zoper republiko. Njegova lastna izjava je bila najmočnejši dokaz njegovega izdajalskega mišljenja in delovanja.

In za oba se je glasila obsodba: smrt pod guillotino zaradi izdajstva. Noben ugovor ni bil dovoljen.

Pa tudi nobeden izmed njiju ni ugovarjal. Mirno sta sprejela obsodbo in na to ju je pomnožena straža gardistov odvedla iz sodne dvorane.

(Dalje prih.)

Samo enkrat bo morda bral tvoj sin ali hči, kar uči brez-
verstvo o svobodni ljubezni
itd. in strup bo učinkoval po
svoje.

IZ DOMOVINE

Nesrečen skok

Zidar in posestnik Anton Vozlič iz Grlič pri Sv. Petru nad Medvedjim sedlom se je vračal od svojega dela. Drugo jutro so ga našli v bližini Šmarja, ko je ležal na cesti nezavesten. Domneva je in tako trdi tudi spremljevalec, ki se je z njim vred vozil s tovornim avtom v Celje, da je Vozlič med vožnjo skočil iz avtomobila in padel ter si tako prebil lobanja.

Pod vozom

Ivan Mislovič, 63 letni posestnik iz Medribnika pri Ptujju je po cesti peljal s kravami poljske pridelke proti domu. Od zadaj je pripeljal kolesar, ki je s kolesom zadel v Misloviča, da je ta padel pod voz in dobil hude notranje poškodbe. Drzni kolesar se ni zmenil za žrtev, ampak je vozil naprej. Sedaj ga iščejo orožniki.

Dvanajst misijonarjev

Kakor poročajo iz Ljubljane, je dosedaj odšlo v Afriko, v Bengalijo, dvanajst slovenskih misijonarjev jezuitov, ki delujejo med ondnotnimi pagani in krivoverci za razširjanje katoliške vere.

Drzni vlomilci

Pri belem dnevu, med 12 uro opoldne in 2 uro popoldne, je neznan vlomilec s ponarejenim ključem prišel v trgovino Platzter v Mariboru in odnesel nad tisoč dinarjev.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

(Dalje)

Podpišem z obema. Vrlo dobro. Le materialist je sirov, da se izprazni ob vprašanju otroka, nežnega otroka o — farjnih, goljufih, bluffarjih, največjih sovražnikih človeške družbe, le materialist je baraba, da kaže pred otrokom na — dolar . . . pfuj nad temi sirovimi . . . svobodomisele je nežen napram nežnemu otroku. Vrlo dobro. Kaj toraj odgovori svobodomiselnemu atek, ako ga Johnny vpraša o — Bogu? O Bogu hoče Johnny vedeti, saj poprašuje po Bogu in za Bogom. Ali se bo zadovoljil, če mu svobodomiselnemu atek odvrne, da ni ne pozitiven, ne negativen, da je — agnostik? Ali ne bo v Johnnyju ostal dvom, in dvom ni za nobeno vzgojo in Johnny poprašuje, da bi se dvoma iznebil.

Ampak svobodomiseltvo je vse in silno — pozitivno. Poglejte, kako člankar suva v rebra neke krive dogmatičiste, v resnici katoličane, ker le ti imajo dogmo, da je Bog.

“In potem se najdejo svobodomislec — točneje: taki mislijo, da so svobodomislec — ki smatrajo, da so že storili svojo dolžnost, če skušajo glavno otroka natrpati z neke vrste dogmatizmom, ki se od in odnesel nad tisoč dinarjev. dogmatizma organizirane re-

ligije loči le v tem, da mu je nasproten. To so tiste vrste ljudje, ki svobodomiseltvo istovetijo z negacijo — ljudje, ki si predstavljajo, da svobodomiseltvo obstoji izključno v tem, da se zanikava in pobija ono, kar uči dogmatična religija. Pa svobodomiseltvo vendar ni nauk negacije ali evangelij ničnosti, temveč pravo svobodomiseltvo je živa, dinamična sila — tista sila, ki od nekdanj odpira pot napredku, dviga človeštvo in ga navdihuje in navdušuje v vseh stremljenjih za ustvaritev boljše in plemenitejše človeške družbe. Svobodomiseltvo je pozitiven, konstruktiven nazor in oni, ki ga pravilno razume, nikoli ne vrže proč niti najmanjšega zrna, ker je pomešano med plevami, temveč ne odneha poprejek kot da zrno najde, potem pa ga oplodi in oplemeniti, v veseli zavesti, da je s tem vsaj majhen drobec prispeval h kapitalu trajnih vrednot človeške družbe.”

Positivizem bi bil toraj — napredek, delo za vsako dobro napredovanje. Bogami, za vsak tak napredek je tudi vsak katoličan. Razlika bistvena razlika je le, da ima kato-

ličan pri svojem pozitivizmu — veri na osebnega Boga — tudi eksekutiva zakona za napredek, svobodomisele, pa nima eksekutive, in brez eksekutive je zakon ničla. Zopet pa se postavi svobodomisele in trdi, da ima — vero. Kakšno? Poglejmo: “Kaj to pomeni v praktični vzgoji otroka? Predvsem to, da se mu vceplja spoštovanje za vse, kar je dobrega in plemenitega, brez ozira na izvor in okolščine. Vera v Boga, ki ni v končni analizi nič drugega kot izpoved in priznanje, da je v nas in okrog nas vse polno skrivnosti, ki jih človeški razum ne more doumeti, niti najmanj ne nasprotuje svobodomiseltvu. Nasprotno, svobodomiseltvo je nazor, ki najglasneje izpoveduje to vero. Pravi svobodomislec namreč ne dela dobro, ker se boji, da bo drugače kaznovan s pahnenjem v peklenški ogenj, temveč on dela dobro radi dobrote same — ker takorekoč čuti v sebi utrip večnosti, vsega vesoljstva.”

To so prazne in gole svobodomiseltne puhlice, ki so na zunaj zelo lepe, še bolj pa prijetne, ker tisti mehki “utrip večnosti, vsega vesoljstva” itd. nima nobene eksekutive, ker to je neka mehka in prijetna “vera,” ampak ni vera na kakega osebnega Boga, ki edinole ima zakon za napredek in dobro, pa ob enem tudi eksekutivo.

(Dalje prihodnj.)

ZAHVALA

Dolžnost me veže, da se na tem mestu iskreno zahvalim vsem tistim, ki so izrekli mi sožalje, ob času bolezn in smrti moje drage ljubljene žene

Uršule Raly

V prvi vrsti izrekam hvalo našemu častitemu gospodu župniku, Father Victorju, kateri jo je obiskal pred smrtjo, ji podelil poslednji zakrament in potem skoro celo noč prebdel ob postelji moje žene, katero je že objemala neizprosna smrt.

Dalje hvala Father Ralph Urajnarju za obisk ob njeni smrti in pogrebu. Hvala tudi Father Vladimirju, kakor tudi Father Raphael Heinz in Father Xavier.

Drugo hvalo izrekam Mr. in Mrs. Frank Pishkur, katera sta jo dnevno obiskovala v bolnišnici, dajala rajni pogum in tolažila mene v teh usodepolnih bridkih urah življenja.

Dalje izrekam hvalo trem družinam iz Indianapolis, kateri so mi poslali sožalje po telegramu. Imena njih so: družina Frank Velikan, družina Frank Deželan in Carl Brodnik.

Hvalo izrekam vsem tistim, kateri ste jo obiskali v bolezn in bolnišnici ob njeni smrti in pogrebu.

Hvala društvu Krščanskih mater za darovano sv. mašo in ganljivi govor ob grobu, Mrs. T. Moharko. Hvala društvu SZZ št. 12, za veliko vdeležbo in ganljivi govor preds. dr. Mrs. Stariha in članicam društva SZZ, in dr. Planinska Roža za žalno petje pri umrlu.

Hvala tudi John Jelencu pogrebniku, za najboljšo postrežbo ob času pogreba. Pogreb se je vršil pod nadzorstvom John Jelencu iz cerkve Presvete Trojice, kjer je bila tudi članica vseh let, kar smo Slovenci dobili v roke to župnijo. Pokopana je bila na Holy Cross pokopališču.

Za rajno Uršulo Raly so darovali sv. maše: Mr. in Mrs. Anton Erman, Mr. in Mrs. Mike Delach, Mr. in Mrs. Joseph Junter, Mr. in Mrs. Frank Pishkur, Mr. John Versnik, Mr. Stanley Uršich, Mr. in Mrs. James Baicoff, Peter Bartel družina, Mrs. Justina Turk, Mr. in Mrs. Mary Jamnik, Mrs. Katarina Koren, Mr. in Mrs. Rapush, Gnader družina, Mr. in Mrs. William Erman, Mr. in Mrs. Frank Deželan, Indianapolis, Mr. in Mrs. Frank Velikan, Indianapolis, Peterlin družina, Mr. in Mrs. Frank Repensek, Mrs. Louise Ravnikar, Anton Butcher družina, Koren družina, Mr. Jerry Jerman, Mr. in Mrs. S. Mohorko, Matitz družina, Miss Molly Karopec, Mr. in Mrs. Frank Remshak, Mrs. Pauline Klun, Mr. Hugo Klun, Miss Mary Rangus, Frank in Theresa Remshak, Mr. in Mrs. Frank Medle, Mr. Frank Skok, Mr. in Mrs. Martin Volovsek, Mr. in Mrs. L. Wamberger, Rose Žnidar, družina Zupan, Jenich družina, Mr. in Mrs. Mesanich, Windishman družina, Mr. Matt Potokar, Rojten družina, Slov. Ženska Zveza št. 12, Mr. in Mrs. Florian Rihter, Mr. in Mrs. John Videgar in družina, Mr. in Mrs. Frank Preložnik, Mr. in Mrs. Casimir Konzal, Mr. in Mrs. John Eckl, Mrs. Mary Cooper, Mr. in Mrs. Stukel in Miss Ella Zebel.

Vence so poslali sledeči: Mr. in Mrs. Vincent Steh, Mr. Martin Jelenc Sr., Mr. in Mrs. Leo Koshak in družina, Mr. in Mrs. Erman in družina, Mr. in Mrs. John Cernovsek, Mr. in Mrs. Mike Delach, Ženska Zveza št. 12, George, Helen in Ann Kazale, Mr. in Mrs. Louise Lubesk, Mr. in Mrs. John Repensek, Irene and Mickery in Dobnik Floral Shop.

Še enkrat prisrčna hvala Vam, Father Victor, za molitve obeh veterov, pri mrtvi moji ženi, kakor tudi za častni pogreb, kateri je bil nekaj nenavadnega med našimi Slovenci v Milwaukee.

Vsem tukaj imenovanim Bog plačaj za Vašo žrtev, ki ste jo darovali za mojo rajno ženo Uršulo Raly.

Če sem po pomoči katero ime darovalcev izpustil, mi sporočite. Spomin na Vas bo ostal trajen v mojem srcu. In če kdo, od tukaj imenovanih na tem mestu se loči s tega sveta pred menoj, bom storil za njega, kot ste Vi storili za mojo ženo.

Toraj za to dobro, Bog bodi Vam vsem večni plačnik.

Moji rajni ženi pa želim, naj počiva v miru, dokler se ne vidiva nad zvezdami.

GEO. W. RALY.

Milwaukee, Wis., 13. novembra 1937.

Privoščite svojemu domu

Boljši svit

Boljši vid

lepotilno postrežbo

✱ Dvojna prednost je v tem, kadar se modernizirate glede svetilk z novimi I. E. S. svetilkam za boljši vid! . . . Prvič pridobite udobje za oči, kajti to so svetilke, ki so prirejene po označbah inženirskega društva za razsvetljevanje — za boljši vid.

Drugič, pridobite v lepoto. Kajti ne samo, da so te svetilke lepe same na sebi, marveč dajejo tudi mehko svetlobo brez žarenja, ki zelo poveča lepoto opreme vaše sobe.

Oglejte si razstavo I. E. S. svetilk v vseh Commonwealth Edison električnih prodajalnah.

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS
DOWNTOWN—72 W. ADAMS STREET—132 S. DEARBORN STREET
Telephone RANdolph 1200, Local 1219

4562 Broadway	4231 W. Madison St.	852 W. 63rd St.
4833 Irving Park Blvd.	3460 S. State St.	2950 E. 92nd St.
2733 Milwaukee Ave.	4834 S. Ashland Ave.	11046 S. Michigan Ave.

POZOR!

Na svetu so nastale zopet zelo napete razmere. Ali vi sledite tem razmeram? Zgleda, da bo vsak čas lahko nastala splošna svetovna vojna. Naš list “AM. SLOVENEK” prinaša o vseh svetovnih dogodkih točna in zanesljiva poročila.

Poleg teh vse vrste poučne članke in razne razprave. Posebno zanimiv je v listu roman. Iz domovine in iz slovenskih naselbin po Ameriki prinaša vse razne dogodke in novice. Veliko važnih dogodkov gre mimo vas, če ne čitate dnevno našega lista. Jesenski in zimski večeri so tukaj. Naročite si list “Amer. Slovenec” in krajšajte si z čitanjem istega dolgočasne zimske večere. List stane na leto \$5.00, za Chicago in inozemstvo \$6.00 in za pol leta \$2.50, za Chicago in inozemstvo \$3.00. Naročnino pošljite na: UPRAVO “AMER. SLOVENCA”, 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.